

Základná škola, Sládkovičova 510, Hranovnica

Školský vzdelávací program

pre špeciálne triedy

pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím

ISCED 1

Primárne vzdelávanie

Hranovnica, 31.8.2010

Mgr. Mária Škovierová
riaditeľka školy

Základná škola, Sládkovičova 510, Hranovnica

Školský vzdelávací program *pre špeciálne triedy* *pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím* Primárne vzdelávanie

Stupeň vzdelania	ISCED 1 MP
Dĺžka štúdia	9 rokov
Forma štúdia	denné
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	31.8.2010
Miesto vydania	Základná škola, Sládkovičova 510, Hranovnica

Platnosť Revidovanie	Dátum	Zameranie, inovácie, zmeny, úpravy
Platnosť ŠkVP od	2.9.2010	Učebné osnovy pre 2. a 5. ročník
Revidovanie	2011	Učebné osnovy pre 3. a 6. ročník Aktualizácia legisl. predpisov
	2012	Učebné osnovy pre 4. a 7. ročník
	2013	Učebné osnovy pre 8. a 9. ročník

www.zshranovnica.sk
zikladna52@zshranovnica.edu.sk
Tel.: 052 7888863 (62)

Mgr. Mária Škovierová
riaditeľka školy

Školský vzdelávací program pre špeciálne triedy pre žiakov s ľahkým mentálnym postihnutím (ISCED 1 MP) je súčasťou Školského vzdelávacieho programu Základnej školy, Sládkovičova 510, Hranovnica.

I. Všeobecná charakteristika školy

Charakteristika žiakov

Do špeciálnych tried sú zaradení žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia na základe psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia, so súhlasom zákonného zástupcu žiaka. Väčšina žiakov je z málo podnetného a sociálne zanedbaného prostredia. Všetci žiaci pochádzajú z rómskej komunity.

Charakteristika pedagogického zboru

V špeciálnych triedach vyučujú pedagógovia Základnej školy v Hranovnici. Na škole máme jednu špeciálnu pedagogičku, ktorá vyučuje na 1. stupni.

So zvyšujúcim sa počtom žiakov so ŠVVP sme vytvorili Metodické združenie učiteľov vyučujúcich v špeciálnych triedach, ktorého cieľom je skvalitnenie práce a výmena skúseností pri práci v špeciálnych triedach.

Všetci pedagógovia spĺňajú požiadavky pedagogicko-odbornej spôsobilosti podľa platnej legislatívy. V rámci celoživotného vzdelávania sa zúčastňujú mnohých vzdelávacích aktivít, metodických stretnutí pre zvyšovanie kvalifikácie a odbornosti.

Škola nezamestnáva školského psychológa. Psychologickú a špeciálno-pedagogickú starostlivosť zabezpečuje škole Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva Vysoké Tatry.

Podmienky prijímania

Podmienky prijímania žiakov do škôl pre žiakov s mentálnym postihnutím určuje § 7 ods. 1 až 4 vyhlášky č. 322/2008 Z. z. o špeciálnych školách.

Žiakov prijímame na základe diagnostických vyšetrení a s informovaným súhlasom rodiča alebo inej fyzickej osoby než rodiča, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu. Do špeciálnych tried zaraďujeme žiakov, ktorí sa vzhľadom na svoje mentálne postihnutie nemôžu úspešne vzdelávať v bežných triedach základnej školy.

II. Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program je koncipovaný so zámerom vytvoriť čo najlepšie predpoklady na úrovni školy pre postupné osvojovanie základných vedomostí, zručností, návykov, ktoré stanovuje štátny vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím. Nízka úroveň vzdelanosti rodičov vplyva negatívne na psychický a fyzický vývoj žiakov, preto úlohou a cieľom našej školy je vynahradiť žiakom nedostatky vyplývajúce z prostredia, v ktorom vyrastajú, usilovať sa o čo najvšestrannejší rozvoj ich osobnosti s prihliadnutím na ich možnosti, dané povahou a stupňom postihnutia. Vytvárať akceptujúce edukačné prostredie zbavené stresu a frustrácii a minimalizujúce nežiadúce prejavy správania. Výsledkom našej výchovno-vzdelávacej činnosti má byť čo možno najširšie a najúspešnejšie pracovné a spoločenské uplatnenie žiakov.

Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Pedagogickým princípom našej školy je:

- Rozvíjať cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti.
- Viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého.
- Podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov, na základe získanej vlastnej poznávacej skúsenosti aktívne riešiť problémy.
- Umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v občianskom živote.
- Rozvíjať u žiakov kompetencie dorozumievať sa a porozumieť si, hodnotiť a iniciatívne konať.
- Naučiť žiakov vstupovať do sociálnych vzťahov, kooperovať v skupine, kolektíve a preberať na seba primeranú zodpovednosť, rozvíjať sociálnu vnímavosť a citlivosť k spolužiakom, učiteľom, rodičom, ďalším ľuďom a k svojmu okoliu.
- Viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno- kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví, národnostných a etnických skupín.
- Naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niesť zodpovednosť za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie.

Zameranie školy a stupeň vzdelania

Základná škola Hranovnica patrí do siete škôl s právnou subjektivitou. Je plnoorganizovaná školou s ročníkmi 0. – 9. S pribúdajúcim počtom rómskych obyvateľov v obci neúmerne pribúda počet rómskych žiakov /teda žiakov so sociálne znevýhodneného prostredia/ v škole. V súčasnosti je ich počet 100%. Tak sa postupne menil charakter našej školy zo školy „bežného typu“ na školu so špecifickými podmienkami výchovy a vzdelávania. Jedným so špecifik je vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia, ďalším je stúpajúci počet žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami. Ako väčšina škôl, aj my sme pristúpili k integrácii týchto žiakov. Pre nás je rómske dieťa ako akékoľvek iné. Jeho národnostná identita s istými sociálnymi, kultúrnymi, alebo etickými danosťami je síce istým špecifikom, lenže na toto špecifikum prihliadajú v duchu individuálneho prístupu k žiakom v podstate všetci učitelia. Ich vzdelávacím handicapom nie je národnostná proveniencia, ale sociálno-intelektový nedostatok.

Z uvedených špecifik vyplýva aj špecifický spôsob výchovy a vzdelávania v našej ZŠ. Žiakov so ŠVVP vzdelávame formou individuálnej integrácie alebo v **špeciálnych triedach**. Naším hlavným zameraním je príprava žiakov pre praktický život. Úlohou a cieľom primárneho vzdelávania je naučiť žiakov komunikovať v slovenskom jazyku, vedieť sa vyjadrovať v slovenskom jazyku aj písomnou formou, rozvíjať čitateľskú gramotnosť (čítať s porozumením), naučiť ich základné matematické operácie a vedieť ich použiť v praktickom živote, formovať pozitívny vzťah k práci, viesť ich k zodpovednosti za svoje činy, uvedomiť si význam vzdelania pre život v dospelosti. Vo výchovno-vzdelávacej činnosti kladieme dôraz na slovenský jazyk, matematiku a pracovné vyučovanie. Z daných špecifik našej výchovno-vzdelávacej činnosti vyplynula potreba voliteľnými hodinami posilniť hlavné vyučovacie predmety.

Ved' naším hlavným a prvoradým cieľom, z ktorého vychádzame pri koncepcii výchovy a vzdelávania na našej škole, je, aby každý žiak dosiahol základné vzdelanie a odchádzal od nás gramotný.

Absolvovaním vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím získa žiak primárne vzdelanie, dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou (ISCED 1).

Vzdelávacie oblasti

Obsah primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia je rozdelený do vzdelávacích oblastí, ktoré vychádzajú z obsahu vzdelávania a z kľúčových kompetencií.

ZÁKLADNÉ PREDMETY VO VZDELÁVACÍCH OBLASTIACH PRE ŽIAKOV S ĽAHKÝM STUPŇOM MENTÁLNEHO POSTIHNUTIA S VYUČOVACÍM JAZYKOM SLOVENSKÝM. ISCED 1 – PRIMÁRNE VZDELÁVANIE

VZDELÁVACIA OBLASŤ	PREDMETY
JAZYK A KOMUNIKÁCIA	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA
	ROZVÍJANIE KOMUNIKAČNÝCH SCHOPNOSTÍ
	ROZVÍJANIE GRAFOMOTORICKÝCH ZRUČNOSTÍ
PRÍRODA A SPOLOČNOSŤ	VECNÉ UČENIE
	VLASTIVEDA
ČLOVEK A PRÍRODA	FYZIKA
	CHÉMIA
	BIOLÓGIA
ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ	DEJEPIS
	GEOGRAFIA
	OBČIANSKA NÁUKA
ČLOVEK A HODNOTY	ETICKÁ VÝCHOVA /NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA
MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI	MATEMATIKA
	INFORMATICKÁ VÝCHOVA
ČLOVEK A SVET PRÁCE	PRACOVNÉ VYUČOVANIE
	SVET PRÁCE
UMENIE A KULTÚRA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA
	HUDOBNÁ VÝCHOVA
ZDRAVIE A POHYB	TELESNÁ VÝCHOVA

**Rámcový učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s
vyučovacím jazykom slovenským**

Štátny vzdelávací program												
Vzdelávací a oblasť	Predmet/ročník	PRÍPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		8	8	8	7	6,5	6,5	5	5	5	59
	rozvíjanie komunikačných schopností	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												68
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1	1							4
	vlastiveda					2	2	3				7
												11
Človek a príroda	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
												7
Človek a spoločnosť	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												9
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Matematika a práca s	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	39
	informatická výchova						0,5	0,5	0,5	0,5	1	3
												42
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	3,5	30,5
	svet práce								0,5	0,5	0,5	1,5
												32
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Spolu povinná časť		18	18	19	20	21	22	23	24	24	25	214
Školský vzdelávací program												
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	4	4	3	4	4	4	38
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky.

Špecifiká výchovy a vzdelávania

Dieťa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s odloženou povinnou školskou dochádzkou sa môže vzdelávať v prípravnom ročníku, po absolvovaní ktorého môže žiak pokračovať v primárnom vzdelávaní na takom type školy, pre ktorý má predpoklady.

Dôležité postavenie vo výchovno-vzdelávacom procese má pracovné vyučovanie, čomu musí zodpovedať materiálo-technické a priestorové vybavenie školy.

V prípade ťažkosti pri osvojovaní si predpísaného učiva je možné žiakovi vypracovať individuálny vzdelávací program z jedného alebo viacerých predmetov, podľa ktorého sa vzdeláva a postupuje do vyššieho ročníka.

Žiaci s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžu byť vzdelávaní:

- a) v špeciálnych základných školách,
- b) v špeciálnych triedach pre žiakov s mentálnym postihnutím v základnej škole,
- c) v triedach základnej školy spolu s inými žiakmi, t.j. v školskej integrácii (podľa § 94 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z.).

Organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie v jednotlivých formách výchovy a vzdelávania

Špeciálnu triedu možno zriadiť pre najmenej štyroch žiakov. Najvyšší počet žiakov v triede pre žiakov s mentálnym postihnutím (SZŠ - variant A) sa ustanovuje takto: prípravný a prvý ročník 6 žiakov, druhý ročník až piaty ročník 8 žiakov, šiesty ročník až deviaty ročník 10 žiakov.

Riaditeľ školy môže povoliť prekročenie najvyššieho počtu žiakov v triede najviac o dvoch.

Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Na vysvedčení posledného ročníka sa uvedie stupeň dosiahnutého vzdelania nasledovne:

„Žiak (žiačka) získal (získala) primárny stupeň vzdelania“.

Ak žiak ukončil povinnú školskú dochádzku, uvedú sa aj údaje o ukončení povinnej školskej dochádzky a to nasledovne:

„Žiak (žiačka) ukončil (ukončila) povinnú školskú dochádzku“.

V doložke vysvedčenia žiaka so zdravotným znevýhodnením sa uvádzajú aj ďalšie dôležité skutočnosti súvisiace s jeho vzdelávaním, ako napríklad vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu, variant vzdelávacieho programu, podľa ktorého bol vzdelávaný, ak ukončil povinnú školskú dochádzku v nižšom ako poslednom ročníku aj ročník ukončenia povinnej školskej dochádzky.

Profil absolventa s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

Profil absolventa udáva celý vzdelávací obsah, organizačné formy a metódy výučby, podnetné sociálno-emočné prostredie školy, programové aktivity uskutočňované v škole, ale aj v mimo vyučovacej a v mimoškolskej činnosti.

V etape primárneho vzdelávania sú za kľúčové považované: komunikačné spôsobilosti, matematická gramotnosť a gramotnosť v oblasti prírodných vied a technológií, spôsobilosti v oblasti digitálnej gramotnosti (informačno-komunikačné technológie), spôsobilosti učiť sa učiť sa, riešiť problémy, ďalej sú to osobné, sociálne a občianske spôsobilosti, spôsobilosť chápať kultúru v kontexte a vyjadrovať sa prostriedkami danej kultúry.

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):

(a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovať,
- vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovo-motorickej koordinácie),
- dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,
- rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,

- rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

(b) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

(c) kompetencie (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- vie používať vyučovacie programy,
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

(d) kompetencie (spôsobilosti) učiť sa učiť sa

- dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení,

- hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,

(e) kompetencie (spôsobilosti) riešiť problémy

- rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
- dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
- v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

(f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
- má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
- pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
- dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
- je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,

(g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať základné druhy umenia,
- pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

Pedagogické stratégie

V celom edukačnom procese uplatňujeme také formy a metódy práce so žiakmi, ktoré zabezpečujú rozvoj všetkých kľúčových kompetencií a v plnej miere rešpektujú individuálne osobitosti žiakov.

Realizovanie jednotlivých kľúčových kompetencií je zamerané na kompetencie k učeniu sa, kompetencie komunikatívne, kompetencie riešenia problémov, kompetencie sociálne a personálne, kompetencie občianske a kompetencie pracovné.

Kompetencie k učeniu sa

Prostredníctvom pozitívnej klímy motivovať k aktívnemu osvojovaniu si vedomostí, zručností a návykov.

Viesť žiakov k zodpovednosti za svoje učenie, k objektívnemu hodnoteniu a sebahodnoteniu.

Poskytovať žiakom prístup k rôznym zdrojom informácií.

Získať kompetencie, ktoré žiak využíva pre seba a svoje okolie.

Kompetencie komunikatívne

Viesť žiakov k porozumeniu reči, k správnej výslovnosti, k rozširovaniu slovnej zásoby a k nonverbálnemu dorozumievaniu sa.

Klást' dôraz na dodržiavanie spisovnej a kultivovanej reči v ústnej a písomnej forme.

Viesť žiakov k vhodnej komunikácii so spolužiakmi, učiteľmi i ostatnými v škole i mimo nej.

Kompetencie riešenia problémov

Motivovať žiakov úlohami z praktického života.

Viesť ich postupne k samostatnému riešeniu úloh.

Kompetencie sociálne a personálne

Rozvíjať u žiakov schopnosť spolupracovať.

Vedieť vyjadriť svoj názor a rešpektovať názor iných.

Umožniť žiakom prezentovať výsledky svojej práce, dôverovať svojim schopnostiam.

Klást' dôraz na bezpečné sociálne prostredie v škole, eliminovať prvky agresivity a šikanovania u žiakov.

Vedieť hodnotiť sociálne správanie sa súvisiace so zdravím.

Kompetencie občianske

Rešpektovať spoločenské normy a zákony.

Uvedomovať si vzťah k právam a povinnostiam, dodržiavať predpisy a nariadenia.

Viesť žiakov k ochrane prírody, pochopeniu základných ekologických súvislostí a environmentálnych problémov.

Kompetencie pracovné

Viesť žiakov k organizovaniu vlastnej práce a zapájaniu sa k práci v skupine s využitím rôznych materiálov a techniky.

Vytvárať bezpečné pracovné prostredie s uvedomovaním si následkov nedodržovania pravidiel bezpečnosti pri práci.

Rozvíjať u žiaka schopnosť šetrne a primerane veku zaobchádzať s náradím a náčiním.

Učiť žiakov k úcte k vlastnej práci a práci iných.

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je v edukačnom procese prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov. Z hľadiska členenia edukačných metód na všeobecné, modifikované a špeciálne sa v procese edukácie mentálne postihnutých uplatňujú všetky, ale najväčší význam treba prikladať práve špeciálnym metódam edukácie. Tieto sa uplatňujú v procese špeciálnej edukácie a ich úlohou je pri rešpektovaní osobitostí vyplývajúcich z individuality každého jednotlivca primeraným spôsobom zabezpečiť v súčinnosti s ostatnými súčasťami procesu edukácie dosiahnutie stanovených edukačných cieľov a uspokojenie špeciálnych edukačných potrieb mentálne postihnutých.

- Metóda viacnásobného opakovania informácie
- Metóda nadmerného zvýraznenia informácie
- Metóda nadmerného zvýraznenia informácie inštrukčnými médiami
- Metóda zapojenia viacerých kanálov do prijímania informácie
- Metóda optimálneho kódovania
- Metóda intenzívnej spätnej väzby
- Metóda algoritmizácie obsahu edukácie
- Metóda pozitívneho posilňovania
- Metóda individuálneho prístupu

Dôležitou súčasťou v procese edukácie sú organizačné formy. Základnou organizačnou formou je vyučovacia hodina (v triede, v dielni, v laboratóriu, na pozemku atď.), vyučovacia jednotka na exkurzii, vychádzke. V rámci formy edukačný proces realizujeme nielen na základe dĺžky trvania a miesta realizácie, ale aj z hľadiska počtu žiakov, či heterogénnosti žiakov v rámci skupiny.

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia žiakov

Hodnotenie žiakov je organická súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho riadenia. Má informatívnu, motivačnú a korekčnú funkciu.

Predmetom hodnotenia a klasifikácie sú výsledky, ktoré žiak dosiahol vo vyučovacích predmetoch v súlade s požiadavkami učebných osnov, prípadne individuálnych vzdelávacích programov, resp. plánov, schopnosť používať osvojené vedomosti, zručnosti a návyky v konkrétnych situáciách a správanie žiaka podľa požiadaviek pravidiel školského poriadku a vnútorného poriadku školy v škole i mimo nej.

Pri hodnotení učiteľ uplatňuje objektivnosť, primeranú náročnosť, pedagogický takt, zohľadňuje druh a stupeň mentálneho postihnutia žiaka, jeho disponovanosť. Pri hodnotení sa učiteľ zameria na pokroky, ktoré žiak dosiahol vo výchovno-vzdelávacom procese a kvalitu vedomostí, zručností a návykov. Hodnotenie a klasifikácia mentálne postihnutých žiakov má mať významnú povzbudzujúcu a motivačnú úlohu.

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov A variantu postupujeme podľa Metodického pokynu č. 32/2011 na hodnotenie žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia ISCED-1 s účinnosťou od 1. júna 2011 a Vnútorného systému na hodnotenie a klasifikáciu žiakov špeciálnych tried pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia.

III. Školský učebný plán a učebné osnovy

Školský učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia
pre Základnú školu v Hranovnici

Školský vzdelávací program												
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	PRÍPRAVNÝ	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra		9	9	9	8	7	7	6	6	6	67
	rozvíjanie komunikačných schopností	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												76
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	2	2	2							7
	vlastiveda					2	3	3				8
												15
Človek a príroda	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
	biológia								1	1	1	3
												7
Človek a spoločnosť	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												9
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												10
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	49
	informatická výchova						1	1	1	1	1	5
												54
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	4	31
	svet práce								1	1	1	3
												34
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	16
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												26
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
												20
Spolu		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky k učebným plánom

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre každý učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu.
3. V 5. až 9. ročníku sú vyučovacie hodiny predmetu telesná výchova delené.
4. Predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednohodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť blokovo vyučbou.
5. Predmet pracovné vyučovanie vyučujeme v dvojhodinových celkoch.
6. Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
7. Pri vyučovaní predmetu informatická výchova delíme triedu na skupiny tak, aby pri jednom počítači sedel jeden žiak.
8. Predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú v skupinách.

Učebné osnovy tvoria vlastný program vzdelávania pre jednotlivé ročníky a predmety vo variante A. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a reflektujú profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú

1. Charakteristiku predmetu
2. Rozvíjajúce ciele
3. Obsah
4. Stratégie vyučovania
5. Učebné zdroje
6. Hodnotenie